

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

Stan bezpieczeństwa zdrowotnego obszaru nadzorowanego przez Graniczną Stację Sanitarno- Epidemiologiczną w Elblągu w 2025 roku

ELBLĄG, marzec 2026

Graniczna Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Elblągu została powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego. Jej rolą jest utrzymanie szczelnej bariery sanitarnej na granicy Rzeczypospolitej Polskiej i zewnętrznej granicy Unii Europejskiej.

Umacnianie zdrowia publicznego oraz ochronę zdrowia ludzkiego dokonuje poprzez dążenie do osiągnięcia pożądaných norm zdrowotnych, zachowanie lub przywracanie bezpieczeństwa zdrowotnego i kształtowanie właściwych postaw u ludzi.

Swoje zadania Graniczna Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Elblągu realizuje poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad:

- środkami spożywczymi, substancjami pomagającymi w przetwarzaniu, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przekraczającymi granicę,
- ruchem pasażerskim i towarowym,
- jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- stanem infrastruktury na przejściach granicznych,
- przestrzeganiem przepisów określających warunki zdrowotne środowiska pracy, zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- koordynację działań higieniczno-sanitarnych mających na celu zapobieganie wystąpieniu nadzwyczajnych zagrożeń, szczególnie biologicznych,
- wykrywaniu potencjalnych źródeł zagrożeń, w tym ich wektorów i rezerwuarów oraz minimalizację ich negatywnych skutków dla zdrowia publicznego,
- współpracę ze służbami i organami kontrolnymi działającymi na granicy państwa w celu zapewnienia skutecznej ochrony sanitarno-epidemiologicznej granic państwa,
- prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych i promujących zdrowie wobec pozostałych służb granicznych oraz osób przekraczających granice państwa, w zakresie aktualnych zagrożeń.

W zakresie zabezpieczenia nadzorowanej granicy państwowej w 2025 r. nadzorem Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu było objętych łącznie 8 przejść granicznych:

- drogowe przejścia graniczne w Gronowie, Bezledach, Gołdapi i Grzechotkach,
- kolejowe przejście graniczne w Braniewie,
- morskie przejścia graniczne w Elblągu i Fromborku,
- lotnicze przejście graniczne w Szymanach.

Oprócz działań prowadzonych na granicy RP Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu z uwagi na właściwość realizuje również zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia, przedmiotów użytku, higieny i środowiska pracy w zakładach pracy, oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska na obszarze wszystkich portów i przystani w województwie warmińsko-mazurskim. Niniejsze opracowanie przedstawia stan bezpieczeństwa sanitarnego obszaru nadzorowanego przez Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu w 2025 roku. Zostało ono sporządzone na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli oraz wyników analiz pobranych do badań laboratoryjnych próbek.

I. Stan zabezpieczenia przejść granicznych na wypadek zagrożenia chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną lub bioterroryzmem

Zabezpieczenie sanitarno-epidemiologiczne granic państwa stanowi filar bezpieczeństwa zdrowotnego kraju. Rolą Granicznej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Elblągu jest utrzymanie szczelnej bariery sanitarnej na granicy Rzeczypospolitej Polskiej i zewnętrznej granicy Unii Europejskiej. Jednostka sprawuje nadzór nad zabezpieczeniem przeciwepidemicznym przejść granicznych położonych na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego.

W 2025 roku sprawdzono stan zabezpieczenia przeciwepidemicznego wszystkich nadzorowanych przejść granicznych z ruchem pasażerskim. Przeprowadzono łącznie 14 kontroli sanitarnych na przejściach granicznych: drogowych w Gronowie, Bezledach, Gołdapi i Grzechotkach, morskich w Elblągu i Fromborku, kolejowym w Braniewie i lotniczym w Szymanach. Czynności kontrolne ukierunkowywano na przygotowanie obiektów do podjęcia postępowania przeciwepidemicznego w przypadku zagrożenia chorobą szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną. Weryfikowano, czy zapewniono odpowiednie warunki do krótkotrwałej izolacji osób podejrzanych o chorobę zakaźną oraz osób z kontaktu. Dokonywano oceny higieniczno-sanitarnej pomieszczeń przeznaczonych dla osób przekraczających granicę i służb, miejsc krótkotrwałej izolacji, rejonów odpraw pasażerskich i obszarów posesji obiektów. Sprawdzano zabezpieczenie obiektów w odpowiednią ilość środków ochrony, środków higienicznych i dezynfekcyjnych.

W minionym roku na przejściach granicznych z Federacją Rosyjską nadal obowiązywały ograniczenia w ruchu osobowym, wynikające z obowiązujących przepisów prawnych¹. Zawieszony pozostawał ruch graniczny na dwóch przejściach drogowych: Gołdap-Gusiew oraz Gronowo-Mamonowo. Na drogowych przejściach granicznych Bezledy-Bagriatonowsk i Grzechotki-Mamonowo II oraz na kolejowym przejściu granicznym Braniewo-Mamonowo ruch osobowy na kierunku wjazdowym do Rzeczypospolitej Polskiej ograniczono do osób, które spełniały określone kryteria lub uzyskały zezwolenie komendanta placówki Straży Granicznej.

Zasięg terytorialny, infrastruktura oraz zakres działalności kontrolowanych przejść granicznych nie uległ zmianie w stosunku do roku ubiegłego. Obiekty w całości zlokalizowane były na terenie Polski. Przejścia graniczne drogowe, morskie i kolejowe pod względem administracyjnym podlegały Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu. Bieżącym utrzymaniem obiektów zajmował się Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie. Zarządzenie Portem Lotniczym Olsztyn-Mazury, na terenie którego mieści się lotnicze przejście graniczne Mazury, pozostawało w gestii podmiotu Warmia i Mazury Sp. z o.o. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości. Przejścia graniczne pozostawały przygotowane do podjęcia postępowania przeciwepidemicznego w sytuacji zagrożenia chorobą szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną. Pomieszczenia i wyposażenie obiektów utrzymano w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Wydzielono odpowiednią liczbę pomieszczeń sanitarnych dla osób przekraczających granicę, pracowników obsługi oraz służb granicznych, w tym sanitariaty dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Zapewniono dostateczną ilość środków ochrony osobistej, środków higienicznych i dezynfekcyjnych oraz zabezpieczono pakiety ubrań ochronnych dla służb. Obiekty zaopatrzone były w apteczki pierwszej pomocy ze środkami w terminie przydatności do użycia. W 2025 roku zaktualizowano procedury postępowania przeciwepidemicznego, które pozostają do dyspozycji administratorów przejść granicznych i służb granicznych. Weryfikowano dane kontaktowe zawarte w procedurach.

¹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1403).

Regularnie przeprowadzono niezbędne przeglądy, oceny stanu budynków oraz niezbędne modernizacje i prace konserwacyjne obiektów. Na bieżąco dokonywano wszelkich napraw i niezbędnych prac konserwatorskich. Sprzęt porządkowy, środki chemiczne i akcesoria do sprzątanania przechowywano w wydzielonych pomieszczeniach, w sposób uporządkowany i zgodny z zaleceniami producenta.

Obszary posesji przejść granicznych utrzymane były w czystości i porządku. Realizowano obowiązki podejmowania działań określonych w art. 22 ust. 1 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi². Prowadzono regularną deratyzację i dezynsekcję oraz cykliczną kontrolę aktywności gryzoni, insektów i szkodników.

Gospodarka odpadami prowadzona z zachowaniem wymagań sanitarnych.

W 2025 roku na nadzorowanych przejściach granicznych nie odnotowano sytuacji, które mogłyby negatywnie wpłynąć na bezpieczeństwo zdrowotne ludzi. Stan zabezpieczenia przeciwepidemicznego obiektów pozwalał na utrzymanie szczelnej bariery sanitarnej na granicy Rzeczypospolitej Polskiej i zewnętrznej granicy Unii Europejskiej.

Drogowe przejścia graniczne

Przejście graniczne w Bezedach przeznaczono do całodobowej obsługi ruchu granicznego osobowego i towarowego. Obiekt posiada izolatorium dla osób chorych bądź podejrzanych o zachorowanie na chorobę zakaźną, które mieści się na kierunku wjazdowym do Polski, w wolnostojącym budynku dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. W budynku wyznaczono oddzielne strefy dla osób chorych, osób ze styczości i personelu medycznego, pomieszczenie magazynowe oraz miejsce na bagaż. Dla każdej ze stref zapewniono dostęp do wydzielonych węzłów sanitarnych, oddzielne centrale wentylacji mechanicznej i interkomy między śluzami. Pomieszczenia zaopatrzone w niezbędne meble, sprzęt, środki ochrony osobistej, środki higieniczne i dezynfekcyjne. Elementy wyposażenia trwałe, łatwo zmywalne, odporne na środki czyszcząco-dezynfekcyjne. We wszystkich pomieszczeniach podłogi oraz połączenia ścian z podłogami wykonane z materiałów umożliwiających ich mycie i dezynfekcję. Izolatorium stwarza warunki do udzielenia przedszpitalnej pomocy medycznej oraz umożliwia bezpośrednią ewakuację pacjenta do karetki pogotowia ratunkowego. Całodobowy dostęp do izolatorium zapewnia Dyżurny Drogowego Przejścia Granicznego Bezledy. Pomieszczenia ogólnodostępne w obiekcie wyposażono w dozowniki ze środkiem do dezynfekcji rąk.

Przejście graniczne nie jest wytwórcą odpadów medycznych, jednak w przypadku wytworzenia tego rodzaju odpadów, zgodnie z zawartym porozumieniem, zostaną one przekazane do Szpitala Powiatowego w Bartoszycach.

Przejście graniczne w Grzechotkach to największe drogowe przejście graniczne na granicy polsko-rosyjskiej, przeznaczone do całodobowego ruchu samochodowego osobowego i towarowego. W minionym roku odnotowywano aktywny przepływ osób i towarów przez granicę.

W parterowym pawilonie sanitarnym, mieszczącym się na kierunku wjazdowym do Polski, wydzielono pomieszczenie zastępcze do krótkotrwałej izolacji osób chorych lub podejrzanych o zachorowanie na chorobę szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną oraz miejsce czasowej izolacji osób ze styczości. Pomieszczenie zaopatrzone w niezbędne meble, akcesoria, środki ochrony osobistej, środki higieniczne i dezynfekcyjne. Podłogi i połączenia ścian z podłogami wykończone materiałami umożliwiającymi ich mycie oraz dezynfekcję. Meble trwałe, o powierzchniach łatwo zmywalnych, odpornych na środki czyszczące i dezynfekcyjne. Wydzielono węzły sanitarne dla osób poddanych krótkotrwałej izolacji. Pomieszczenie stwarza warunki do udzielenia pierwszej pomocy medycznej osobie chorej lub podejrzanej o zachorowanie oraz umożliwia bezpośrednią ewakuację pacjenta do karetki pogotowia ratunkowego. Zapewnienie całodobowego dostępu do pomieszczenia pozostaje w gestii Straży Granicznej.

² Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1675).

Pomieszczenia ogólnodostępne na przejściu granicznym wyposażono w dozowniki ze środkiem do dezynfekcji rąk. Z inicjatywy administratora przejścia regularnie dezynfekowano wspólne powierzchnie dotykowe.

W związku z obserwowanym okresowym wzrostem ruchu granicznego, zawarto umowę dotyczącą doraźnego doposażania przejścia granicznego w mobilne toalety dla osób oczekujących na przekroczenie granicy.

Przejścia graniczne w Gronowie i Gołdapi przystosowane są do obsługi międzynarodowego ruchu osobowego i towarowego. Ze względu na obowiązujące regulacje prawne, od 15 marca 2020 roku ruch graniczny osobowy i towarowy na tych przejściach pozostaje zawieszony do odwołania. W 2025 roku obiekty były użytkowane wyłącznie przez służby graniczne, celne oraz pracowników obsługi obiektów. Ze względu na brak ruchu osobowego część pomieszczeń przeznaczonych dla podróżnych pozostawała wyłączonych z eksploatacji. Pomieszczenia nieużytkowane utrzymywane były w stanie umożliwiającym ich ponowne, bezwzględne uruchomienie. Na bieżąco odbywały się wszelkie prace remontowo-konserwatorskie w celu utrzymywania obiektów w należyтым stanie technicznym i estetycznym oraz niedopuszczenia do nadmiernego pogorszenia ich właściwości użytkowych i sprawności technicznej.

Zarówno na przejściu granicznym w Gronowie, jak i w Gołdapi wydzielono pomieszczenie zastępcze do krótkotrwałej izolacji osób podejrzanych o zakażenie lub zachorowanie na chorobę szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną. Miejsca te wyposażono w niezbędne meble i akcesoria. Dostęp do węzłów sanitarnych zapewniono w sąsiednich pomieszczeniach. Budynki, w których usytuowano pomieszczenia posiadają dodatkowe wyjścia na teren posesji, które mogą być wykorzystane w sytuacji zagrożenia.

Lotnicze przejście graniczne

Całodobowe lotnicze przejście graniczne Mazury z ruchem pasażerskim i towarowym mieści się na terenie Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury w Szymanach. Obiekt obsługuje krajowe i międzynarodowe połączenia lotnicze rejsowe, czarterowe, prywatne, wojskowe, medyczne, szkoleniowe oraz operacje typu cargo. W 2025 roku realizowane były loty pasażerskie rejsowe obsługiwane przez linie: PLL LOT S.A., Ryanair i WizzAir oraz sezonowe połączenia czarterowe organizowane we współpracy z regionalnymi biurami podróży.

W części operacyjnej lotniska wyznaczono miejsce krótkotrwałej izolacji osoby, u której podejrzewa się lub rozpoznaje objawy choroby szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej oraz pomieszczenie dla osób skierowanych do kwarantanny do czasu zorganizowania transportu do szpitala lub innego wyznaczonego przez wojewodę miejsca. Pomieszczenia zlokalizowane są poza głównym ciągiem komunikacyjnym lotniska, w budynku użytkowanym okresowo przez Służbę Leśną. Poza miejscem do izolacji, w budynku wydzielono również pomieszczenie dla lekarza, zaplecze sanitarne i kuchenne oraz magazyn środków czystości. W sytuacji zagrożenia istnieje też możliwość wykorzystania pomieszczenia przeszukań zlokalizowanego na terminalu pasażerskim oraz komory krótkotrwałej izolacji i transportu osoby chorej stanowiącej wyposażenie medyczne lotniska. Lotniskowa Służba Ratowniczo-Gaśnicza posiada na wyposażeniu środki ochrony osobistej oraz środki dezynfekcyjne. Zapewniono pakiety ubrań ochronnych dla służb sanitarnych i medycznych. Obowiązująca na lotnisku procedura postępowania przeciwepidemicznego została uzgodniona z Państwowym Granicznym Inspektorem Sanitarnym w Elblągu i jest spójna z Wojewódzkim Planem Działania na Wypadek Wystąpienia Epidemii oraz wewnętrznymi procedurami Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Obiekt wyposażono w trzy defibrylatory AED, które znajdują się w samochodach ratowniczo-gaśniczych oraz punkcie informacyjnym na terminalu pasażerskim. Na zgłoszenie służb wykonywane były zabiegi sanitarne dezynfekcji poprzez zamgławianie pomieszczeń, powierzchni i urządzeń na ścieżkach przejścia pasażerów i pracowników. Podmiot posiada umowę na odbiór i transport odpadów medycznych do miejsca unieszkodliwiania zawartą z wyspecjalizowaną firmą zewnętrzną, jednak w 2025 roku odpady tej grupy nie były wytwarzane.

W minionym roku przeprowadzono remont pierwszej kondygnacji budynku terminala pasażerskiego. Pomieszczenia zostały dostosowane na potrzeby biurowo-administracyjne.

Morskie przejścia graniczne

Na morskich przejściach granicznych w Elblągu i Fromborku dopuszczono ruch graniczny osobowy i towarowy. Zarówno w 2025 roku, jak i w latach ubiegłych na przejściach granicznych nie dokonywano kontroli granicznych, nie funkcjonowały połączenia pasażerskie. Obiekty nie posiadały pomieszczeń do izolacji osób chorych lub podejrzanych o zachorowanie na chorobę szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną. W sytuacji podejrzenia choroby zakaźnej procedura zakładała krótkotrwałą izolację na jednostce pływającej, do momentu przyjazdu służb medycznych.

Przejście graniczne w Elblągu dysponowało zapleczem infrastrukturalnym do obsługi jednostek żeglugi międzynarodowej: promów pasażerskich i pasażersko-samochodowych, statków pasażerskich, jednostek portowych. Z uwagi na brak ruchu pasażerskiego, część pomieszczeń przeznaczonych dla podróżnych pozostawała wyłączona z użytkowania, natomiast czynne pomieszczenia wykorzystywane były przez pracowników obsługi przejścia, służby graniczne i celno-skarbowe oraz sporadycznie przez Graniczny Inspektorat Weterynarii.

Przejście graniczne we Fromborku nie dysponowało infrastrukturą dla służb granicznych i osób przekraczających granicę. Na obszarze obiektu w 2025 roku nie było zaplecza administracyjnego, sanitarnego i socjalnego. W przypadku zgłoszenia zamiaru przekroczenia granicy odprawa graniczna miała być prowadzona na jednostce pływającej.

Kolejowe przejście graniczne

Przejście graniczne w Braniewie przeznaczono do obsługi ruchu kolejowego osobowego i towarowego. Do przeprowadzania odpraw granicznych służy budynek stanowiący własność Polskich Kolei Państwowych S.A. Obiekt wymaga modernizacji, właściciel zobowiązał się do wykonania niezbędnych prac.

Niezależnie od obowiązujących regulacji prawnych dotyczących czasowego ograniczenia ruchu granicznego, obiekt nie odnotowuje przepływu osób i towarów. W 2025 roku ze względu na brak podróżnych większość pomieszczeń w budynku odpraw pozostawała wyłączona z eksploatacji. Obiekt użytkowali wyłącznie funkcjonariusze Straży Granicznej. Na parterze budynku odpraw wydzielono pomieszczenie zastępcze do krótkotrwałej izolacji osób podejrzanych o zakażenie lub zachorowanie na chorobę szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną. Zapewniono wydzielony węzeł sanitarny oraz niezbędne wyposażenie. Miejsce czasowej izolacji posiada dodatkowe wyjście bezpośrednio na zewnątrz budynku.

II. Graniczna kontrola jakości zdrowotnej żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2025 roku pracownicy Granicznej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Elblągu przeprowadzili 82 graniczne kontrole sanitarne towarów, na które wystawiono 82 świadectwa spełnienia wymagań jakości zdrowotnej. Nie odnotowano żadnych zgłoszeń do granicznej kontroli sanitarnej materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. W 2025 roku nie występowały w wyniku dokonanych oględzin podejrzenia, co do jakości zdrowotnej przewożonej żywności, przedstawiana przez importerów, bądź ich przedstawicieli dokumentacja umożliwiała porównanie deklarowanej jakości zdrowotnej przywożonej z zagranicy partii towaru z przepisami prawnymi. Nie wydawano decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu lub przetwórstwa w kraju towaru. Wystawiono 27 decyzji płatniczych.

Na ilość partii poddanych granicznej kontroli sanitarnej oraz na asortyment importowanego towaru wprowadzanego na obszar Rzeczypospolitej Polski przez przejścia graniczne na terenie województwa warmińsko-mazurskiego na granicy z Obwodem Królewieckim wpływ miała sytuacja geopolityczna: sankcje gospodarcze Unii Europejskiej na Rosję tj. ograniczenia

exportowe i importowe w związku z jej inwazją na Ukrainę oraz położenie Obwodu Królewieckiego. Obwód Królewiecki jest rosyjską eksklawą w Europie Środkowej. Teren obwodu oddzielony jest od głównej części państwa rosyjskiego obszarami niepodległych państw UE, przez co nie posiada on swobodnej łączności lądowej z resztą kraju. Transport do Obwodu Królewieckiego jest uzależniony od polityki taryfowej sąsiadów (państw UE) oraz wprowadzonych restrykcji.

Na terenie działania Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu wyznaczonym punktem kontroli granicznej (BCP) dla towarów opakowanych nie pochodzących od zwierząt, bez wymogów temperaturowych lub schłodzonych, jest Punkt Granicznej Kontroli Sanitarnej-Epidemiologicznej w Bezledach, Drogowe Przejście Graniczne Bezledy, 11-200 Bartoszyce. Do granicznej kontroli sanitarnej w BCP w Bezledach dotychczas nie zgłaszano środków spożywczych objętych przepisami Unii Europejskiej, tak więc produkty, których import jest określony przepisami Unii Europejskiej nie były przedmiotem granicznej kontroli sanitarnej przeprowadzanej przez pracowników Granicznej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Elblągu.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, właściwymi do przeprowadzania granicznej kontroli sanitarnej jest 5 przejść: Drogowe Przejście Graniczne w Gołdapi, Drogowe Przejście Graniczne w Gronowie, Drogowe Przejście Graniczne w Bezledach, Kolejowe Przejście Graniczne w Braniewie oraz Morskie Przejście Graniczne w Elblągu³. Ruch graniczny na przejściu granicznym w Gronowie oraz w Gołdapi w 2025 roku nadal pozostawał zawieszony.

W 2025 roku środki spożywcze były wwożone na obszar Polski tylko przez Drogowe Przejście Graniczne w Bezledach. Asortyment towarów z importu, ilość partii poddanych granicznej kontroli sanitarnej oraz wystawionych świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych na tym przejściu przedstawiał się następująco:

Towar	Kraj przywozu - z-	Ilość partii skontrolowanych	Ilość wystawionych świadectw stwierdzających spełnienie wymagań zdrowotnych	Pobrane próbki	Ilość partii skierowanych poprzez zawiadomienie do miejsca docelowego przeznaczenia	Liczba decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu
Kasza gryczana prażona	Rosja	19	19	0	0	0
Suplementy diety	Rosja	63	63	0	0	0
Razem		82	82	0	0	0

W 2025 roku do GSSE w Elblągu nie wpłynął żaden wniosek o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej żywności wywożonej z terytorium Polski do krajów trzecich. Na terenie działania jednostki nie funkcjonuje żaden zakład produkcyjny zajmujący się eksportem żywności pochodzenia roślinnego.

III. Współdziałanie z innymi organami kontroli granicznej

Mając na uwadze uściślenie zasad współpracy, wyeliminowanie jakichkolwiek przypadków docierania do miejsca docelowego przeznaczenia środków spożywczych, substancji pomagających w przetwarzaniu oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z

³ z Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2007 r. w sprawie wykazu przejść granicznych właściwych dla przeprowadzania granicznej kontroli sanitarnej (Dz. U. z 2023, poz. 507).

żywnością, niepoddanych granicznej kontroli sanitarnej, zapewnienie prawidłowego obrotu towarowego z inicjatywy PGIS w Elblągu zorganizowano łącznie 2 narady szkoleniowe: z przedstawicielami Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa / Oddział Graniczny Bezledy oraz z przedstawicielami Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Olsztynie / Oddział Celny w Bezledach.

Organizacja wspólnej narady szkoleniowej z przedstawicielami Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa/ Oddział Graniczny Bezledy była związana z realizacją postanowień § 2 pkt. 8 porozumienia z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie współdziałania i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa i Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie kontroli urzędowych zwierząt i towarów wprowadzanych na terytorium Unii Europejskiej.

Podczas narady omówiono:

- zasady wzajemnej pomocy merytorycznej w ramach sprawowanej kontroli granicznej przesyłek towarów, w tym także w zakresie dokonywania prawidłowej selekcji towarów, które muszą zostać przedstawione do kontroli leżącej w zakresie kompetencji organu właściwego rzeczowo.
- zasady przekazywania sobie wzajemnie informacji i dokumentów dotyczących przeprowadzanej lub zakończonej rozstrzygnięciem kontroli towarów.
- zasady wzajemnego informowania o podejrzeniu występowania fałszowania świadectw, atestów i innych dokumentów wydanych przez Organy Inspekcji.
- udzielania wsparcia merytorycznego oraz wzajemnej pomocy przy wykonywaniu czynności kontroli granicznej z wykorzystaniem informatycznego systemu kontroli i powiadamiania TRACES NT.
- zasady korzystania z budynków, pomieszczeń i obszarów należących do danego BCP i ich udostępniania, które są określone w ww. porozumieniu z dnia 19 lipca 2019 r.

Organizacja narady z przedstawicielami Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Olsztynie/Oddział Celny w Bezledach była związana z konieczną współpracą obu służb w celu zapewnienia prawidłowej kontroli obrotu towarowego żywnością pochodzenia niezwierzęcego, a także zapobieganiu wszelkim zagrożeniom mogącym mieć wpływ na zdrowie.

Podczas narady omówiono:

- zasady współdziałania obu służb w sytuacjach nadzwyczajnych,
- zasady kontroli sanitarnej na przejściu granicznym w Bezledach,
- wykaz towarów podlegających granicznej kontroli sanitarnej,
- zasady współpracy Organów Służby Celno-Skarbowej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej w przypadku kontroli towarów nieujętych w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 grudnia 2011 r. w sprawie wykazu towarów, które podlegają granicznej kontroli sanitarnej, gdy funkcjonariusz celny ma wątpliwości, czy spełniają one zasadnicze lub inne wymagania określone prawem żywnościowym, zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 27 ust. 3 rozporządzenia nr 765/2008,
- tryb powiadamiania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej o towarach niepoddanych granicznej kontroli sanitarnej lub co, do których istnieją okoliczności wskazujące, że nie spełniają wymagań bezpieczeństwa zdrowotnego,⁴
- zasady kontroli sanitarnych towarów zawróconych przez służby graniczne krajów trzecich bądź objętych procedurą powrotnego przywozu,
- sprawę działania platformy koordynacji i wymiany danych Single Window,
- instrukcje postępowania w przypadku utraty dostępu do niektórych obiektów/sprzętu obowiązująca w PGKSE Bezledy.

W dniu 4 grudnia 2025 r. na Drogowym Przejściu Granicznym w Bezledach odbyła się wizyta Głównego Inspektora Sanitarnego wraz z kierownictwem GIS, państwowymi

⁴ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami celnymi w zakresie granicznych kontroli sanitarnych (Dz.U. poz. 567).

wojewódzkimi inspektorami sanitarnymi oraz państwowymi granicznymi inspektorami sanitarnymi. Uczestnicy spotkania zapoznali się z infrastrukturą i specyfiką Drogowego Przejścia Granicznego w Bezledach oraz warunkami, w jakich są przeprowadzane graniczne kontrole sanitarne.

Spotkanie zostało zorganizowane przez Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu przy współpracy z Oddziałem Celnym, Placówką Straży Granicznej oraz Oddziałem Obsługi Drogowego Przejścia Granicznego w Bezledach.

IV. Zakłady zajmujące się produkcją lub obrotem środków spożywczych

Nadzór nad higieną żywności, żywienia i przedmiotów użytku w zakładach produkcyjnych i obrotu dotyczył **37** obiektów. Na nadzorowanym terenie przeprowadzono **72** kontrole sanitarne zakładów w tym: **32** kontrole kompleksowe, **40** kontrole tematycznych. W związku z wystąpieniem przypadków podejrzenia choroby Zalewu Wiślanego (choroba Haff) przeprowadzono 3 kontrole sanitarne tematyczne nieplanowane w zakresie identyfikacji i śledzenia pochodzenia ryb i ich przetworów, warunki higieniczno-sanitarne przy sprzedaży oraz warunki przechowywania. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze.

W nadzorowanych zakładach realizowano kontrole sanitarne w zakresie:

- oceny realizacji zasad systemu kontroli wewnętrznej w tym zasad GHP/GMP i HACCP
- ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania dla potrzeb oceny ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności,
- oceny przestrzegania przez przedsiębiorców obowiązku śledzenia pochodzenia towaru (traceability),
- oceny realizacji przestrzegania zasad higieny,
- oceny realizacji warunków i sposobu przechowywania żywności.

Przedsiębiorcy podczas przeprowadzanych kontroli byli informowani o możliwości śledzenia zarówno na stronie internetowej GSSE w Elblągu oraz w mediach społecznościowych różnych publikacji opartych na wiedzy naukowej, wskazówek dotyczących bezpieczeństwa żywności, a także ostrzeżeń publicznych o żywności, która może potencjalnie stanowić zagrożenie dla zdrowia konsumentów.

Stan sanitarny obiektów produkujących żywność i wprowadzających ją do obrotu na terenie działania nie wzbudzał podejrzeń co do zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. We wszystkich zakładach funkcjonowała kontrola wewnętrzna, realizowana w oparciu o zasady GHP/GMP. Operatorzy żywności posiadali wdrożone procedury i systemy pozwalające na identyfikację pochodzenia wykorzystywanych surowców i miejsc dostarczania swoich produktów. W **37** zakładach wdrożono system HACCP. Wystawiono łącznie **3** decyzje administracyjne: **1** decyzję zatwierdzającą zakład i **2** decyzje wykreślające zakłady.

W 2025 roku nie przeprowadzono działań w ramach systemu RASFF.

W 2025 roku z uwagi na brak zgłoszeń nie przeprowadzano granicznych kontroli sanitarnych.

V. Obiekty użyteczności publicznej

Nadzorem jest objętych 60 obiektów użyteczności publicznej (w tym 1 ambulans), w których przeprowadzono 98 kontroli sanitarnych.

Obiekty użyteczności publicznej na przejściach granicznych

Zawarte w informacji statystycznej Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej dane za 2025 r. wskazują, że 748 024 osób skorzystało z przejść granicznych w Grzechotkach i Bezledach. Wyniki sugerują stabilność liczby przekroczeń w ostatnich latach, choć mogą występować sezonowe wahania i wpływ przepisów ograniczających ruch osobowy – w szczytowym momencie na przejściu w Grzechotkach odnotowano ok. 70 000 odpraw osób w ciągu miesiąca. Port Lotniczy Olsztyn-Mazury w 2025 r. obsłużył 89 151 pasażerów, co oznacza wzrost o 23,5% rok do roku. W tym samym okresie wykonano 4 901 operacji lotniczych, co pozwala prognozować na stabilny trend rozwoju lotniska.

Wszystkie obiekty użyteczności publicznej na przejściach granicznych wypełniały obowiązek utrzymania nieruchomości w należyтым stanie higieniczno-sanitarnym⁵.

Wszystkie nadzorowane przejścia graniczne poza DPG w Grzechotkach, które wykorzystuje wodę z własnego ujęcia, są podłączona do lokalnych sieci wodno-kanalizacyjnych. Z własnej oczyszczalni ścieków korzystają przejścia graniczne w Grzechotkach i Bezledach, a MPG Elblągu jako jedyne odprowadza nieczystości płynne do zbiornika bezodpływowego. Funkcjonujące przejścia graniczne posiadają odpowiednią ilość pomieszczeń higieniczno-sanitarnych przeznaczonych dla funkcjonujących tam służb (Straż Graniczna, Służba Celno-Skarbowa), obsługi (pracowników urzędu wojewódzkiego) oraz dla osób przekraczających granicę. Wydzielono oddzielne pomieszczenia dla kobiet, mężczyzn i osób z niepełnosprawnościami. Sanitariaty wyposażono w natryski, toalety z przedSIONkami (umywalki, ustępy, w części męskiej pisuary). W Bezledach podróżni mają możliwość skorzystania z toalety typu tureckiego. W większości obiektów zapewniono również osobne pomieszczenia higienicznosanitarne do pielęgnacji dzieci. Pomieszczenia utrzymane w czystości i porządku, w dobrym stanie technicznym. Zapewniono środki higieny, dostęp do bieżącej wody ciepłej i zimnej, kosze na odpady i regularną dezynfekcję. Stan ścian, podłóg, wyposażenia oraz systemu wentylacji również nie budził zastrzeżeń.

Zlewnie ścieków z autokarów znajdują się na stronie wjazdowej i wyjazdowej każdego drogowego przejścia granicznego. Urządzenia są skanalizowane i wyposażone w instrukcje obsługi, zapewniono dostęp do hydrantów. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od zarządców przejść zlewnie nie były wykorzystywane. Lotnisko Olsztyn-Mazury dysponuje wozem asenizacyjnym, który służy do odbierania ścieków z samolotów. Pojazd zabezpieczono przed dostępem osób postronnych. Zrzut ścieków odbywa się bezpośrednio do kanalizacji. Prowadzona jest dezynfekcja nieczystości płynnych przy użyciu profesjonalnego środka. Do dezynfekcji powierzchni i węży stosuje się preparat na bazie podchlorynu sodu. Obiekt wyposażony w instrukcje, opróżniania, odkażania i procesu mycia zbiornika.

Wszystkie obiekty zostały wyposażone w odpowiednią ilość pojemników na odpady komunalne, a ich opróżnianie odbywało się na bieżąco, zgodnie z zapotrzebowaniem. Podmioty, na których spoczywał obowiązek rejestracji w bazie danych o produktach, opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, posiadały odpowiednie rejestry i sprawozdania w zakresie gospodarki odpadami. Administratorzy przejść granicznych zapewnili odpowiednie umowy na odbiór odpadów, w tym na odbiór odpadów niebezpiecznych, z podmiotami posiadającymi zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbioru, transportu i unieszkodliwiania tych odpadów. Na drogowych przejściach granicznych występują zlewnie ścieków z autokarów, które wyposażone są w instrukcje obsługi zlewni. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gromadzenia oraz usuwania odpadów.

⁵ Art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1675).

Obiekty użyteczności publicznej na nadzorowanych przejściach granicznych prowadziły okresową deratyzację, a niektóre również dezynsekcję oraz cykliczną kontrolę aktywności gryzoni, insektów i szkodników.

Przeglądy wentylacji i klimatyzacji przeprowadzono w budynkach użyteczności publicznej wszystkich przejść granicznych, co potwierdzały przedstawiane protokoły. Wykonywano terminowo przeglądy kominiarskie. Zgodnie z wynikami kontroli zawartymi w protokołach, wentylacje, klimatyzacje oraz przewody kominowe wszystkich budynków zlokalizowanych na przejściach granicznych utrzymane były w dobrym stanie technicznym, nie zagrażały bezpieczeństwu przebywających tam osób i umożliwiają bezpieczne użytkowanie obiektów. Infrastruktura przejść granicznych - budynki, tereny zielone, drogi oraz parkingi wszystkich skontrolowanych pomiotów utrzymane były w dobrym stanie technicznym oraz w należyłym porządku.

Infrastruktura podmiotów na obszarze przejść wymaga regularnych prac remontowych, konserwacyjnych i modernizacyjnych. W 2025 r. w Bezedach przeprowadzono przebudowę posterunku nr 1, (który został wyposażony w węzeł sanitarny). Na przejściu granicznym w Gołdapi dokonano naprawy dachu płaskiego Budynku Kontroli Szczegółowej nr 10A oraz budynku administracyjno-technicznego nr 35. Przeprowadzono także remont szatni w budynku Straży Granicznej. Natomiast w Gronowie odmalowano elewację budynku nr 1 i 3, oraz części elewacji budynku nr 24a i 24b i budynku nr 2. W roku 2025 zaplecze administracyjne lotniska zostało przeniesione na I piętro budynku terminala pasażerskiego. Wcześniej znajdowało się w osobnym wolnostojącym budynku.

W 2025 r. zintensyfikowano działania informacyjno-edukacyjne podczas kontroli sanitarnych. Ponadto we współpracy z sekcją Epidemiologii zorganizowano i przeprowadzono szkolenia dla funkcjonariuszy oraz pracowników obsługi przejść granicznych. Wzmocnienie współpracy administratorów przejść granicznych oraz służb mundurowych z organami PIS przełożyło się na sprawną realizację zadań i obowiązków, zapewnienie wysokiego poziomu higieny, warunków sanitarnych i lepszą komunikację. Spotkania pozwoliły również na wymianę wiedzy i doświadczeń.

W 2025 r. w obszarze punktów wejścia nie odnotowano niepokojących zdarzeń i źródeł potencjalnego zagrożenia dla zdrowia publicznego.

Obiekty użyteczności publicznej na nadzorowanych przejściach granicznych prowadziły okresową deratyzację, a niektóre również dezynsekcję oraz cykliczną kontrolę aktywności gryzoni, insektów i szkodników.

Przeglądy wentylacji i klimatyzacji przeprowadzono w budynkach użyteczności publicznej wszystkich przejść granicznych, co potwierdzały przedstawiane protokoły. Wykonywano terminowo przeglądy kominiarskie. Zgodnie z wynikami kontroli zawartymi w protokołach, wentylacje, klimatyzacje oraz przewody kominowe wszystkich budynków zlokalizowanych na przejściach granicznych utrzymane były w dobrym stanie technicznym, nie zagrażały bezpieczeństwu przebywających tam osób i umożliwiają bezpieczne użytkowanie obiektów. Infrastruktura przejść granicznych - budynki, tereny zielone, drogi oraz parkingi wszystkich skontrolowanych pomiotów utrzymane były w dobrym stanie technicznym oraz w należyłym porządku.

W 2025 roku łącznie odnotowano 2 przypadki przewozu szczątków przez granicę. Przewozy odbywały się zgodnie z obowiązującymi przepisami i były nadzorowane przez służby celne.

Przystanie jednostek pływających i obiekty wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2025 roku objętych nadzorem było 9 przystani jednostek pływających. Sezonowy charakter wykazuje 8 przystani jeden stanowi obiekt całoroczny. W trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości. Pomieszczenia sanitarne, w tym toalety i natryski wszystkich podmiotów utrzymane były w należyłym stanie sanitarno-higienicznym.

Na przystani kajakowej przeprowadzono kompleksowy remont świetlicy i szatni męskiej z zapleczem sanitarnym, który obejmował odnowienie ścian, podłóg, wymianę wyposażenia i urządzeń. Odnowiono ściany, sufity w pomieszczeniu, gdzie mieści się basen oraz wymieniono fugi i hydroizolację basenu treningowego.

Wszystkie przystanie zaopatrywane są w wodę z lokalnych wodociągów. W bezodpływowy zbiornik na nieczystości płynne wyposażone są dwa obiekty, pozostałe podłączone są do sieci kanalizacyjnej. Punkty poboru wody dla jednostek pływających znajdują się na terenie 7 przystani, gdzie zostały przeprowadzone kontrole jakości wody do spożycia. Badane próbki wody spełniały wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294), w związku z tym wydano oceny zgodności z wymaganiami. Gospodarka odpadami komunalnymi była bez zastrzeżeń. Prowadzono selektywną zbiórkę odpadów, a ich odbiór następował zgodnie z miejskim harmonogramem.

Przystanie żeglarskie w Tolkmicku w Nabrzeżu oprócz możliwości wodowania i cumowania jednostek pływających, świadczyła usługi w zakresie dostępu do infrastruktury sanitarnej (natryski, toalety, pralnia, suszarnia) oraz socjalnej (przygotowywanie posiłków), a także informacji turystycznej. Istniała również możliwość skorzystania z urządzenia do odbioru nieczystości płynnych z jednostek pływających (urządzenie nie było wykorzystywane). Przystań w Nabrzeżu oferowała możliwość wynajmu domków noclegowych objętych nadzorem lub miejsca na polu namiotowym. Goście Stacji Wodnej w Nadbrzeżu mogli skorzystać także z wiaty piknikowej, placu zabaw dla dzieci, pola namiotowego i wypożyczalni sprzętu wodnego (kajaki, rowery wodne, jachty i inne). Obiekty małej architektury posiadały odpowiednie przeglądy i certyfikaty; przed sezonem wymieniono piasek w piaskownicy dla dzieci.

Na wyposażeniu wszystkich podmiotów były dostępne apteczki pierwszej pomocy medycznej.

Każda z przystani posiadała prawidłowe oznakowanie zakazu palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Administratorzy wyznaczyli i oznakowali miejsca na zewnątrz budynków, w których palenie było dozwolone. Obszary zielone oraz parkingi należące do przystani utrzymane w należyтым porządku oraz wyposażone w dostateczną liczbę koszy na odpady komunalne.

Podczas kontroli przystani sprawdzano również stan sanitarno-techniczny wyposażenia udostępnianego do rekreacji wodnej. Nie odnotowano śladów pęknięć poszycia, uszkodzenia materiału czy widocznych śladów korozji mogących zagrażać bezpieczeństwu użytkowników sprzętu wodnego. Kamizelki asekuracyjne dostępne były w różnych rozmiarach (dla dorosłych i dzieci), przechowywane w sposób zapewniający swobodny przepływ powietrza i prawidłowe suszenie. Sprzęt i akcesoria wodne utrzymane były w dobrym stanie technicznym i sanitarnym. Sposób jego konserwacji i magazynowania również nie budził zastrzeżeń.

Na terenie przystani Grupy Wodnej przeprowadzano zajęcia szkoleniowe w formie półkolonii na sprzęcie pływającym. W związku z tym przeprowadzono kontrolę sanitarną, by zweryfikować warunki wypoczynku dla dzieci i młodzieży uczestniczącej w półkoloniach. Ocenie poddano warunki higieniczno-sanitarne, żywienie uczestników wypoczynku oraz wymagania formalne. Kontrola nie wykazała uchybień.

Nadzorem sanitarnym objęto również siedzibę Hufca Elbląg, która mieści się na terenie Harcerskiego Ośrodka Wodnego „Bryza”. W jednostce odbywały się jednodniowe, kilkugodzinne zbiórki zuchów, harcerzy i instruktorów. Obiekt spełniał wymagania techniczne, higieniczno-sanitarne i został dobrze przygotowany do zakresu działalności.

W hangarze żeglarskim w porcie w Tolkmicku funkcjonował Uczniowski Klub Sportowy. Obiekt stanowi wolnostojący dwupiętrowy budynek, w którym wydzielono: halę jachtową, część biurową, magazynową oraz zaplecze sanitarne (szatnie, toalety, natrysk). Zapewniono dostęp do bieżącej wody ciepłej i zimnej, środki higieniczne i odpowiednią wentylację. Budynek posiadał aktualne przeglądy techniczne i kominiarskie. W dniu kontroli wszystkie pomieszczenia hangaru oraz teren gdzie odbywały się zajęcia utrzymany były we właściwym stanie sanitarnym i technicznym. Ocenie poddano również sprzęt wodny oraz kamizelki asekuracyjne wraz ze sposobem ich suszenia, czyszczenia i magazynowania – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wszystkie obiektom zapewniono oświetlenie, były utrzymane w czystości i porządku, tereny zielone wykoszone, utrzymane czysto. Przystanie zaopatrzone w pojemniki na odpady stałe, wody zęzowe oraz zużyte narzędzia połowowe.

Baza noclegowa

W obszarze działania funkcjonują 4 obiekty świadczące usługi noclegowe. Całorocznie funkcjonują 3 podmioty, natomiast 1 czynny jest wyłącznie w sezonie letnim. Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości. Weryfikacji poddano stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny pomieszczeń, stan sanitarno-techniczny wentylacji i klimatyzacji, postępowanie z odpadami komunalnymi, sposób obchodzenia się z bielizną pościelową oraz przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że pomieszczenia i ich wyposażenie utrzymane były w należytym stanie sanitarno-higienicznym oraz technicznym, ściany i posadzki sanitariatów wykonano z materiałów odpornych na działanie wilgoci, nienasiąkliwe, umożliwiających czyszczenie, mycie oraz dezynfekcję, zapewniono właściwe środki do mycia i dezynfekcji, wymagane przeglądy (kominowe, wentylacji, klimatyzacji) przeprowadzono terminowo. Właściwie postępowano z bielizną pościelową, a jej pranie zlecono podmiotom zewnętrznym (pralnie). Osoby pozostające w bezpośrednim kontakcie z pościelą posiadały aktualne orzeczenia do celów sanitarno-epidemiologicznych. Gospodarka odpadami komunalnymi była prowadzona w sposób właściwy, prowadzono selektywną zbiórkę w/w odpadów, a ich odbiór zapewniały uprawnione podmioty zewnętrzne. Wszelkie konieczne naprawy czy remonty wykonywane były bez zbędnej zwłoki. W minionym roku wykonano malowania ścian i sufitów pokoi oraz oddano do użytku pomieszczenie świetlicy w jednym z obiektów, w innym przeprowadzono generalny remont pokoju wraz z wymianą wyposażenia. Otoczenie obiektów hotelarskich (tereny zielone, parkingi) utrzymane było w należytym porządku oraz zaopatrzone w odpowiednią do potrzeb ilość koszy na odpady komunalne. Zapewniono ogrodzenie, oświetlenie, a także monitoring obiektów.

Nie stwierdzono łamania zakazu palenia wyrobów tytoniowych i używania papierosów elektronicznych w miejscach niedozwolonych, a także reklam i promocji wyrobów tytoniowych. Kontrolowane podmioty stosowały oznaczenia słowne i graficzne o zakazie palenia i umieszczały je w widocznych miejscach. Żaden obiekt nie był wyposażony w pomieszczenie palarni, miejsca, gdzie palenie było dozwolone wyznaczono na świeżym powietrzu.

Transport wodny

Wodny transport osobowy to ważny element turystyki w regionie. Od lat niestabnym zainteresowaniem cieszą się rejsy turystyczne po Zalewie Wiślanym oraz Kanale Elbląskim – najbardziej znanym w regionie zabytkiem hydrotechniki. Trasy wodne łączą port Elbląg z Mierzeją Wiślaną oraz, za pomocą systemu pochylni, z Rezerwatem Przyrody Jeziora Drużno. Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku w sezonie żeglugowym 2025 roku łącznie wszystkie pochylnie przepawiły wodniaków aż 12 529 razy a na śluzach Kanału Elbląskiego przepawiło się 4116 jednostek. W 2025 r. przeprowadzono łącznie 24 kontrole sanitarne statków pasażerskich. Wycieczki po zabytkowych pochylniach Kanału Elbląskiego były realizowane przez flotę statków należącą do Żeglugi Ostródzko-Elbląskiej Sp. z o.o. oraz Firmy przewozowej „Statek

Cyranka". Jednostki pływające po Kanale Elbląskim na odcinkach pochylni stanowią jedną z najbardziej rozpoznawalnych atrakcji turystycznych w regionie. Żegluga Ostródzko-Elbląska Sp. z o.o. w sezonie żeglugowym 2025 obsłużyła ponad 63 000 pasażerów.

Większość jednostek charakteryzuje się dwupokładową konstrukcją oraz została wyposażona w niewielkie bufety. Na trasach Elbląg – Krynica Morska oraz Tolkmicko – Krynica Morska regularnie kursowały w okresie letnim 4 statki pasażerskie, z których każdy na pokład mógł zabrać ponad 110 osób. Przewoźnicy udostępniali dla pasażerów: zadaszony pokład dolny oraz otwarty pokład górny. Pokład górny wyposażony w siedziska, natomiast na pokładzie dolnym oprócz stolików i siedzisk znajdowały się dwie toalety dla pasażerów i załogi statku oraz funkcjonowały niewielkie bufety.

Wszystkie skontrolowane statki pasażerskie utrzymane były w należyтым stanie sanitarnym i technicznym. Pomieszczenia i urządzenia dostępne dla pasażerów utrzymane były czysto, urządzenia sprawne. W sanitariatach zapewniano czystość bieżącą, dostęp do wody, a także odpowiednią ilość środków higienicznych. W trakcie kontroli statków pasażerskich żeglugi śródlądowej nie odnotowano nieprawidłowości i zagrożeń epidemiologicznych. Wszystkie jednostki miały uregulowaną gospodarkę odpadami i ściekami. Każda jednostka posiadała na wyposażeniu apteczkę pierwszej pomocy medycznej. W ramach kontroli wewnętrznej w jednostkach wyposażonych w zbiorniki magazynujące wodę przeprowadzono kontrolę jakości wody przed rozpoczęciem sezonu żeglugowego oraz w trakcie jego trwania.

Sprawozdania z badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium nie wykazały przekroczeń obowiązujących parametrów.

Statki nieposiadające zbiorników na wodę pitną zaopatrzone były w wodę konfekcjonowaną dla załogi.

Tereny rekreacyjne

Graniczna Stacja Sanitarno-Epidemiologicznej w Elblągu od lat prowadzi nadzór sanitarny terenów rekreacyjnych nad Zalewem Wiślanym. W minionym roku skontrolowano plaże w Kadynach, Suchaczu oraz Nabrzeżu. Ocenie poddano stan sanitarno-higieniczny obiektów, zapewnienie dostępu do toalet oraz czystość terenu.

Zarządcy plaż, podobnie jak w latach ubiegłych, nie wnioskowali o organizację kąpielisk ani miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli. Tego typu obiektów nie odnotowano podczas trwania całego sezonu kąpielowego w 2025 r. Plaże pozostawały niestrzeżone i oznakowane zakazem kąpieli. W podmiotach istniała możliwość wypożyczenia parasoli i leżaków oraz sprzętu wodnego (kajaki, rowery wodne; zapewniono kamizelki ratunkowe w różnych rozmiarach). Administratorzy wydzielili boiska sportowe oraz mini-place zabaw dla dzieci. W każdym z podmiotów zapewniono dostęp do toalet. Na Plaży w Kadynach udostępniano pawilon sanitarny z wydzielonymi strefami dla kobiet i mężczyzn. Sanitariat utrzymany był w dobrym stanie technicznym i higienicznym, zapewniono dostęp do bieżącej wody zimnej z wodociągu miejskiego. W Suchaczu dla gości obiektu wydzielono strefę z 4 mobilnymi kabinami ustępowymi. Dla pracowników podmiotu przeznaczono oddzielną toaletę (wyposażoną w ustęp i umywalkę) zlokalizowaną w kontenerowym pawilonie. Kontrola stanu sanitarno-higienicznego obiektów nie wykazała nieprawidłowości. W czystości i porządku utrzymane były również tereny plaż, które regularnie sprzątano i bronowano. Dzierżawcy terenów rekreacyjnych wyznaczali miejsca gromadzenia odpadków komunalnych, które zaopatrzone w zamknięte pojemniki. Ścieki odprowadzane do zbiorników bezodpływowych. Odbiór i zagospodarowanie odpadów i nieczystości płynnych realizowane były przez specjalistyczne firmy posiadające stosowne pozwolenia.

Obiekt w Kadynach dysponował niewielką bazą noclegową złożoną z trzech mobilnych domków letniskowych usytuowanych bezpośrednio na plaży (łącznie 14 miejsc noclegowych). Każdy domek wyposażony był w pomieszczenie sanitarne (natrysk, ustęp, umywalka) i kuchenne oraz dostęp do bieżącej wody ciepłej (pogrzewacz) i zimnej. Skontrolowano postępowanie z bielizną pościelową - bielizna brudna nie była składowana, bezpośrednio po zdjęciu przewożona do pralni zewnętrznej. Zapas bielizny czystej przechowywany w wydzielonej szafie.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od administratorów terenów rekreacyjnych w minionym sezonie, odnotowano spadek liczby turystów w regionie. Jako główne przyczyny zmniejszenia ruchu turystycznego przedsiębiorcy wskazywali na: niesprzyjające warunki pogodowe, mała liczba ciepłych i słonecznych dni, zakwity wody oraz ulewne deszcze, które spowodowały powódź i lokalne podtopienia w Tolkmicku i Suchaczu. Ponadto sytuacja geopolityczna, bliskość regionu z Obwodem Królewieckim przyczyniły się do spadku zaufania, obaw o bezpieczeństwo i miała negatywny wpływ na wizerunek regionu pod względem atrakcyjności turystycznej.

VI. Podmioty wykonujące działalność leczniczą

W 2025 roku na obszarze Portu Morskiego Elbląg zlokalizowane były 4 podmioty wykonujące działalność leczniczą. Podmioty posiadały wpis do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą prowadzonego przez właściwy organ rejestrowy. Podczas przeprowadzonych kontroli sprawdzano przestrzeganie przepisów dotyczących utrzymania należytego stanu higieniczno-sanitarnego obiektu i sposobu postępowania z odpadami medycznymi. Oceniano, czy warunki higieniczno-sanitarne odpowiadają profilom prowadzonych działalności i zakresowi udzielanych świadczeń. Weryfikowano przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości. Pomieszczenia jak i urządzenia podmiotów spełniały wymagania prawne. Wyposażenie oraz warunki higieniczno-sanitarne odpowiadały profilom prowadzonych działalności i zakresowi udzielanych świadczeń. Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń i elementów wyposażenia placówek nie budził zastrzeżeń. Podmioty utrzymywały wysokie standardy higieny. Wdrożono procedury higieniczno-sanitarne dotyczące m.in.: mycia i dezynfekcji rąk, postępowania poekspozycyjnego, mycia i dezynfekcji sprzętu medycznego, sprzątnięcia i dezynfekcji, postępowania z brudną bielizną, postępowania z odpadami medycznymi. Prowadzono regularną kontrolę wewnętrzną w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. We wszystkich obiektach zapewniono preparaty do dezynfekcji rąk, skóry, powierzchni i sprzętu medycznego oraz podstawowe środki i akcesoria do udzielania pierwszej pomocy z aktualnym terminem przydatności do użycia. Wyroby medyczne, środki ochrony osobistej oraz środki higieniczne przechowywano w prawidłowych warunkach, z zachowaniem terminu ważności określonego przez producenta. Zapewniono środki ochrony osobistej personelu. Pracownicy posiadali aktualne orzeczenia lekarskie i przeszkolenie w zakresie procedur obowiązujących w placówkach. Przedstawiano dokumentację potwierdzającą regularne doposażanie obiektów w środki ochrony osobistej i środki higieniczne.

Wszystkie kontrolowane obiekty podłączono do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej i ciepłowniczej. Pomieszczenia były odpowiednio wentylowane i zabezpieczone przed negatywnym wpływem czynników zewnętrznych, przeprowadzano okresowe kontrole urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych oraz przeglądy budynków.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami. Klasyfikacji odpadów dokonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakłady posiadały wpis do Rejestru BDO oraz stosowały się do przepisów ustawy o odpadach. Odpady komunalne gromadzono w kontenerach dostosowanych do potrzeb obiektów pod względem ich ilości i objętości. Odbiór odpadów odbywał się zgodnie z harmonogramem Gminy Miasto Elbląg.

Wszystkie kontrolowane podmioty wytwarzały odpady medyczne zakaźne o kodzie 18 01 03*. Sposób postępowania z odpadami medycznymi, w tym postępowanie przy ich gromadzeniu i wstępnym magazynowaniu i warunki transportu wewnętrznego odpowiadały wymaganiom prawnym. Częstotliwość odbioru odpadów medycznych była adekwatna do potrzeb placówek. Prowadzono elektroniczną ewidencję i sprawozdawczość odpadów. W przypadku świadczenia usług poza siedzibą zakładów, odpady bezzwłocznie przekazywano do miejsca magazynowania. Transport odpadów odbywał się z zachowaniem zasad bezpieczeństwa sanitarnego. Odbiór odpadów realizowany był na podstawie umów zawartych z uprawnionymi firmami.

W kontrolowanych obiektach obowiązywał zakaz palenia wyrobów tytoniowych, w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych. W

widocznych miejscach umieszczone były informacje o zakazie palenia. Nie odnotowano naruszenia przepisów prawnych w tym zakresie.

Przychodnia

Działalność lecznicza podmiotu ma charakter konsultacyjno-diagnostyczno-zabiegowy i polega na wykonywaniu stacjonarnych i telemedycznych usług ambulatoryjnych z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej (konsultacji lekarskich, porad fizjoterapeutycznych, badań) oraz udzielaniu świadczeń dodatkowych, w tym zabiegów naruszających ciągłość tkanki. Podmiot w 2025 roku posiadał 14 gabinetów lekarskich (konsultacyjne, zabiegowe, ginekologiczne), 3 ogólnodostępne pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla pacjentów, punkt rejestracji, pomieszczenie porządkowe z miejscem do czasowego magazynowania odpadów medycznych, biura, magazyn medyczny oraz zaplecze socjalne dla personelu. Obiekt dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Gabinety lekarskie spełniały wymagania sanitarno-higieniczne. Kształt i powierzchnia pomieszczeń umożliwiały prawidłowe rozmieszczenie, zainstalowanie i użytkowanie urządzeń, aparatury i sprzętu medycznego stanowiących niezbędne wyposażenie do wykonywania świadczeń zdrowotnych. Pomieszczenia wyposażono w sprzęt trwały, łatwo zmywalny, odporny na środki czyszczące-dezynfekcyjne i wielokrotne cykle czyszczenia. Sprzęt oraz aparatura medyczna odpowiadała zakresowi udzielanych świadczeń zdrowotnych. Elementy wyposażenia i urządzenia posiadały wymagane atesty i dopuszczenia. Zachowywano rozdział czasowy dla poszczególnych rodzajów badań i zabiegów wykonywanych w gabinetach. W gabinetach zabiegowych używano sprzętu jednorazowego i wielokrotnego użytku. Sterylizację sprzętu wielokrotnego użytku regularnie zlecano uprawnionemu zewnętrznemu podmiotowi leczniczemu. Wyroby medyczne sterylne przechowywano w sposób prawidłowy.

W związku z wykonywaniem cystoskopii w 2025 roku w jednym z gabinetów usytuowano zmywalnię z myjką endoskopową przeznaczoną do mycia i dezynfekcji endoskopów w sposób technologicznie powtarzalny. Badania wykonywano bez zastosowania znieczulenia. Endoskopy przechowywano w sposób zabezpieczający przed ich wtórną kontaminacją. W części socjalnej zapewniono warunki do higienicznego spożywania posiłków oraz przechowywania odzieży własnej i ochronnej pracowników. Pranie odzieży roboczej oraz ochronnej zlecano firmie zewnętrznej. Sprzątanie pomieszczeń powierzono podmiotowi zewnętrznemu posiadającemu uprawnienia do sprzątania placówek medycznych. Placówka wykonywała szczepienia obowiązkowe prowadzone według kalendarza szczepień oraz szczepienia zalecane, w tym szczepienia wyjazdowe w zakładach pracy (m.in. przeciw HPV, półpaścowi, grypie, krztuścowi, WZW typu A i B, COVID-19). Szczepionki przechowywano w gabinecie zabiegowym, w urządzeniu chłodniczym z monitorowaną temperaturą. W przypadku zapotrzebowania wykonywano m.in. testy kasetkowe na obecność wirusa SARS-CoV-2, RSV, grypy i krztuśca, testy CRP, test kasetkowy troponiny sercowej. Realizowano szereg programów profilaktycznych, w tym: Moje zdrowie, Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia (CHUK), Profilaktyka gruźlicy, Profilaktyka raka szyjki macicy oraz świadczenia zdrowotne w modelu opieki koordynowanej.

Kontrola realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO)

W 2025 roku przeprowadzono również inspekcję przychodni w trybie doraźnym, wynikającym z zarządzonej przez Głównego Inspektora Sanitarnego ogólnopolskiej kontroli w zakresie oceny realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19. roku życia (z wyłączeniem rocznika 2025). Skontrolowano 815 kart uodpornienia oraz sprawdzono dokumentację medyczną udostępnioną przez świadczeniodawcę. Zweryfikowano, że dla wszystkich osób posiadających kartę uodpornienia złożono deklaracje wyboru podstawowej opieki zdrowotnej u kontrolowanego świadczeniodawcy. W wyniku podjętych czynności kontrolnych u 800 osób stwierdzono realizację obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci i młodzieży według wieku, zgodnych z Programem Szczepień Ochronnych na dany rok. Ustalono, że w przypadku 11 osób obowiązkowe szczepienia ochronne nie zostały zrealizowane pomimo braku udokumentowanych przeciwwskazań. Ustalenia kontroli przekazano w formie cyfrowej (zabezpieczonej hasłem) za pośrednictwem poczty elektronicznej upoważnionemu

pracownikowi podmiotu leczniczego oraz upoważnionemu pracownikowi Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Elblągu.

Podmioty świadczące usługi pielęgniarskie

W 2025 roku na terenie Portu Morskiego Elbląg funkcjonowały 2 podmioty świadczące usługi pielęgniarskie wyłącznie w miejscu zamieszkania pacjenta, które współdzieliły pomieszczenia budynku administracyjno-usługowego. W siedzibie podmiotów nie udzielano świadczeń zdrowotnych. Utrzymanie czystości i porządku w obiekcie realizowano we własnym zakresie.

Podmiot świadczący usługi pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej wyłącznie w miejscu zamieszkania pacjenta zadeklarował, że podczas realizacji świadczeń stosuje się wyłącznie wyroby medyczne i odzież ochronną jednorazowego użytku. Czynności prowadzone przez zatrudniony personel obejmowały: kąpiel chorego, zmianę pościeli, podawanie leków, wykonywanie opatrunków, pielęgnację odleżyn. W umowie zawartej pomiędzy świadczeniodawcą a NFZ zakontraktowano 29 pacjentów. Świadczeń udzielano w dni robocze, a w uzasadnionych przypadkach również w weekendy. W 2025 roku podmiot zatrudniał 9 pielęgniarek. Personel zaopatrzony był w torby medyczne z wyposażeniem niezbędnym do udzielania świadczeń zdrowotnych w miejscu zamieszkania pacjenta. Działalność lecznicza drugiego z podmiotów świadczących usługi pielęgniarskie dotyczyła opieki długoterminowej w Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci. Miejsce świadczenia usług usytuowano na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Elblągu, natomiast siedzibę podmiotu zlokalizowano na obszarze Portu Morskiego Elbląg. Pod opieką placówki pozostawało 45 dzieci, które kwalifikują się do opieki długoterminowej w ramach refundacji NFZ. W 2025 roku personel podmiotu liczył 5 osób. Do zadań opiekunów medycznych i pielęgniarek należało wykonywanie czynności pielęgnowania chorych, w tym: kąpiel, zmiana pościeli, podawanie leków, wykonywanie opatrunków, pielęgnacja odleżyn, wykonywanie iniekcji, żywienie dojelitowe PEG, zakładanie sond, przetok kałowych. Realizowano zabezpieczenia dzienne i nocne pacjentów. Zgodnie z deklaracją osoby kierującej podmiotem, podczas realizacji świadczeń stosowano wyłącznie wyroby medyczne i odzież ochronną jednorazowego użytku. Podmiot wytwarzał odpady medyczne o kodzie 18 01 03*, które magazynowano w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych.

Zespół transportu medycznego

W 2025 roku na obszarze Portu Elbląg mieściła się siedziba podmiotu świadczącego usługi przewozu pacjentów samochodem sanitarnym z noszami do jednostki służby zdrowia, z możliwością opieki medycznej w sytuacji zdrowotnej wykluczającej możliwość samodzielnego poruszania. Podmiot całodobowo zabezpieczał transporty pacjentów szpitali zlokalizowanych głównie na terenie Warmii i Mazur (Elbląg, Pastęk, Braniewo, Frombork). W zależności od potrzeb pacjenta, świadczenia realizowano w standardzie podstawowym (P): ratownik medyczny, kierowca – ratownik medyczny lub w standardzie specjalistycznym (S): 2 ratowników medycznych, lekarz, kierowca. Personel podmiotu liczył 20 osób. W dyspozycji pozostawał jeden specjalistyczny środek transportu (ambulans).

Podmiot zapewniał odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne do świadczenia usług transportu medycznego. Ambulans oznakowano, wyposażono w system ogrzewania, wentylację mechaniczną nawiewno-wywiewną oraz oddzielną klimatyzację dla kabiny kierowcy i przedziału medycznego. Wnętrze pojazdu wykonano z materiałów umożliwiających utrzymanie czystości i zachowanie standardów higienicznych. Wyposażenie ambulansu odpowiada zakresowi udzielanych świadczeń. Zgodnie z deklaracją osoby upoważnionej, stosowano wyłącznie sprzęt i wyroby medyczne jednorazowego użytku. Zapewniono sprzęt i aparaturę medyczną umożliwiającą udzielanie świadczeń zdrowotnych w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia pacjenta m.in.: defibrylator, zestaw do intubacji i wentylacji, respirator, pompę infuzyjną, kardiomonитор, ssak baterijno-sieciowy, pulsoksymetr, glukometr, ciśnieniomierz. Elementy wyposażenia i urządzenia posiadają wymagane atesty i dopuszczenia.

W siedzibie podmiotu wydzielono zaplecze sanitarne dla personelu oraz część socjalną, która zapewniała odpowiednie warunki do przechowywania odzieży własnej, roboczej i ochronnej

oraz do higienicznego spożywania posiłków. Sprzątanie pomieszczeń i środka transportu, jak i pranie odzieży roboczej prowadzono we własnym zakresie.

VII. Jakość wody do spożycia przez ludzi i na potrzeby gospodarcze

W 2025 roku nadzorem było objęte urządzenie wodociągowe Drogowego Przejścia Granicznego w Grzechotkach, które dostarcza wodę z ujęcia indywidualnego wyłącznie na jego potrzeby (nie stanowi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, funkcjonuje jedynie na potrzeby w budynków użyteczności publicznej oraz placówek służb mundurowych). Kontrola sanitarna urządzenia wodociągowego oraz kontrola jakości wody do spożycia przez ludzi nie wykazała nieprawidłowości - urządzenie wodociągowe utrzymane było w należyтым stanie sanitarno-higienicznym, a serwisowanie przebiegało regularnie. Jakość wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z wodociągu DPG w Grzechotkach podlegała monitorowaniu poprzez sprawowanie nadzoru urzędowego Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu, a także dzięki wewnętrznej kontroli jakości wody prowadzonej przed podmiot. W minionym roku wszystkie zbadane próbki wody w zakresie parametrów chemicznych, organoleptycznych, mikrobiologicznych i fizykochemicznych spełniały wymagania⁶.

Do Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu nie wpłynęły zgłoszenia o wystąpieniu niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody pochodzącej z wodociągu oraz z obszarów pozostałych przejść granicznych. Na podstawie analizy wyników badań próbek wody, prowadzonych czynności kontrolnych, sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych, nieodnotowania zdarzeń mogących mieć negatywny wpływ na zdrowie konsumentów związanych z jakością wody przeznaczonej do spożycia, Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu wydał ocenę jakości wody pochodzącej z wodociągu sieciowego Drogowego Przejścia Granicznego w Grzechotkach, stwierdzając jej przydatność do spożycia, a tym samym uznając wodę dostarczaną konsumentom na terenie Drogowego Przejścia Granicznego w Grzechotkach za bezpieczną. Na terenie działania na początku roku funkcjonowało jeszcze jedno urządzenie wodociągowe, zaopatrujące w wodę z ujęcia indywidualnego zakład sektora spożywczego.

Przeprowadzono kontrolę jakości wody – do badań pobrano 2 próbki wody w zakresie monitoringu parametrów gr A. Ocenie poddano również stan sanitarno-higieniczny urządzenia wodociągowego. W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości. Na podstawie wyników badań pobranych próbek wody wydano ocenę jakości wody stwierdzając jej przydatności do spożycia przez ludzi. Pod koniec lutego 2025 r. właściciel wodociągu poinformował o unieruchomieniu hydroforni i wstrzymaniu produkcji wody. Zakład do końca roku zaopatrywany był przez wodę pochodzącą z wodociągu miejskiego w Tolkmicku (nadzorowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Elblągu). Proces unieruchamiania zakładowego urządzenia wodociągowego był monitorowany. Do spółki wystosowano pismo informacyjne dotyczące postępowania w przypadku planowania wznowienia pracy wodociągu, w tym spełnienia norm jakościowych wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykorzystywanej przez przedsiębiorstwo do produkcji żywności.

Na terenie objętym nadzorem Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu, znajdują się także punkty poboru wody dla jednostek pływających. W trakcie sezonu żeglugowego liczne statki pasażerskie, towarowe oraz jachty zaopatrywane są w wodę pochodzącą z punktów poboru wody dla jednostek pływających zlokalizowanych m.in. na terenach morskich przejść granicznych. Biorąc pod uwagę sezonowość tego zjawiska, a w związku z tym brak regularnego poboru wody z w/w punktów, Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu, rozważając prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia dla zdrowia ludzi w obszarze jakości wody, przeprowadził przed sezonem żeglugowym kontrole jakości wody do spożycia. Kontrole jakości wody miały miejsce w punktach czerpalnych dla

⁶ Załączniki nr 1A-tabela 1, 1B, 1C-tabela 1 i tabela 2 i 1D do rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294).

jednostek pływających zlokalizowanych na Morskim Przejściu Granicznym w Elblągu oraz w Porcie we Fromborku, Porcie Nowa Pastęka, Porcie Tolkmicko. Sprawozdania z badań przedmiotowej wody wykazały, że w zakresie zbadanych parametrów mikrobiologicznych woda odpowiadała wymaganiom, w związku z powyższym wydane zostały oceny zgodności z wymaganiami.

VIII. Ocena higieny pracy oraz warunków środowiska pracy

Środowisko pracy

W 2025 roku nadzorem objętych było 127 podmiotów gospodarczych zatrudniających 5155 osoby.

Tabela I. Struktura zakładów według wielkości zatrudnienia:

Liczba zatrudnionych w zakładach objętych ewidencją	Liczba zakładów według ewidencji				
	razem	Zatrudnionych pracowników:			
		do 9 osób	10 - 49 osób	50- 249 osób	250 i więcej osób
5155	127	66	36	23	2

Struktura zakładów uwzględniająca wielkość zatrudnienia nie uległa znaczącej zmianie i nadal większość 80 % stanowią małe firmy zatrudniające do 50 osób, w tym 65 % firm zatrudniających do 9 osób.

Większość zewidencjonowanych obiektów to zakłady o profilu produkcji i obróbki metali, wyrobów metalowych oraz produkcji mebli.

Ocena środowiska pracy i narażenia zawodowego

W związku z oceną dokumentacji z przeprowadzonych badań i pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy stwierdzono w 10 zakładach objętych nadzorem przekroczenia normatywów higienicznych określających bezpieczne dla zdrowia warunki pracy.

W nadzorowanych zakładach narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia przedstawia się następująco:

Ilość pracowników narażonych	Czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy						
	hałas	wibracja	pyły czynniki chemiczne i pyły	czynniki biologiczne	czynniki rakotwórcze	mikroklimat gorący	mikroklimat zimny
	186	27	32	73	962	4	30

Pod wzmożonym nadzorem GSSE w Elblągu jest 28 zakładów pracy o szczególnym zagrożeniu zawodowym, w dwóch badania wykazały powyżej pięciokrotne przekroczenia NDN hałasu, a w 27 występuje narażenie na działanie czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych.

Narażenie na wybrane czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne kształtuje się w następujący sposób:

— związki chromu (VI) - 31 osób,

- tlenek węgla - 65 osób,
- pył drewna - 384 osoby,
- Alkohol furfurylowy i formaldehyd - 51 osób,
- krzemionka krystaliczna - frakcja respirabilna - 104 osoby,
- promieniowanie jonizujące - 187 osób.

W kontakcie z czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy pozostają 174 osoby (benzen będący składnikiem benzyny oraz spalinami diesla uwalnianymi podczas pracy silnika wysokoprężnego, WWA, chryzen, substancje i mieszaniny o działaniu rakotwórczym).

W zakładach, w których występują przekroczenia normatywów pracodawcy nie są w stanie mimo starań wyeliminować czynników i procesów szkodliwych, ponieważ wynikają one z technologii produkcji. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych we wszystkich obiektach zostały zapewnione pracownikom certyfikowane środki ochrony indywidualnej i zbiorowej skutecznie zabezpieczające ich organizmy przed kontaktem z zagrożeniem.

Osobom narażonym prawidłowo opracowano ocenę ryzyka zawodowego. Uwzględniono w niej klasyfikację i wykaz szkodliwych czynników, rodzaj, stopień, czas trwania narażenia, skutki zagrożenia oraz odpowiednie środki ochrony. Pracodawcy regularnie wykonują pomiary badań czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz prowadzą związaną z nimi dokumentację. Urządzenia wytwarzające promieniowanie jonizujące były objęte kontrolą środowiskową. Raporty z kontroli nie wykazywały przekroczeń dopuszczalnych norm promieniowania. Pracownicy posiadali wymagane uprawnienia operatora akceleratora, badania lekarskie oraz dokumentację z odbytych szkoleń.

W roku 2025 przeprowadzono w zakładach pracy w zakresie oceny środowiska pracy i narażenia zawodowego 60 kontroli w tym skontrolowano 13 jednostek pływających w zakresie warunków higieniczno-sanitarnych i bezpieczeństwa środowiska pracy.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 2 decyzje administracyjne.

Choroby zawodowe

Następstwem pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia mogą być choroby zawodowe. W 2025 roku do Granicznej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Elblągu nie wpłynęło żadne zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej.

Graniczna Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Elblągu prowadzi 2 postępowania administracyjne w sprawie stwierdzenia lub braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych zgłoszonych w 2024 roku. W obu przypadkach zainteresowani zostali skierowani do Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy (WOMP) w Olsztynie, gdzie na podstawie dokumentacji medycznej, oceny przebiegu pracy zawodowej oraz specjalistycznych badań nastąpi rozpoznanie lub nie choroby zawodowej i wydanie orzeczenia, niezbędnego do wystawienia przez Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu decyzji administracyjnej.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny, prekursorzy narkotyków, procesy i czynniki o działaniu rakotwórczym i mutagennym, czynniki biologiczne oraz produkty biobójcze.

Realizując nadzór w 2025 roku przeprowadzono 23 kontrole tematyczne w zakresie nadzoru nad chemikaliami w tym :

- 6 kontroli w zakresie: nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w tym stosowania w działalności zawodowej oraz wprowadzania do obrotu,
- 3 kontrole w zakresie nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
- 1 kontrolę w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych,
- 3 kontrole w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi,
- 7 kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy,
- 3 kontrole w zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy.

IX. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2025 roku wydano 1 opinię sanitarną uzgadniającą projekt budowlany.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 2 obiektów budowlanych.

W trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 247) wydano 4 opinie, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w których stwierdzono, że dla parametrów określonych w kartach informacyjnych, nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzono 3 opinie w sprawie zakresu raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Rozpatrzono 3 wnioski w sprawie zaopiniowania projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów, dla których Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Elblągu jest organem właściwym. Po zapoznaniu się z projektami i dołączoną dokumentacją wydano opinie, w której oceniono pozytywnie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedłożone projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów.

X. Podnoszenie poziomu wiedzy, świadomości

Jednym z kluczowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Budowanie świadomości zdrowotnej społeczeństwa nabiera szczególnego znaczenia w obliczu dezinformacji zdrowotnej obserwowanej w ostatnich latach zwłaszcza w przestrzeni cyfrowej. Zjawisko to utrudnia dotarcie do wiedzy opartej o rzetelne oraz wiarygodne źródła i tym samym może wywoływać poważne konsekwencje zdrowotne, jak i społeczne. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych oraz promujących zdrowie na obszarze granicy państwowej jest szczególnie istotne i ma kluczowe znaczenie, gdyż świadomość w zakresie zdrowia i profilaktyki przeciwdziała skutkom przedostania się na terytorium kraju chorób zakaźnych, a także podnosi jakość życia społeczeństwa.

W 2025 roku na nadzorowanych przejściach granicznych prowadzono szeroko zakrojoną działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska. Przeprowadzono 30 szkoleń, działań informacyjno-edukacyjnych i kampanii społecznych promujących zdrowie, których odbiorcami byli administratorzy, personel i służby funkcjonujące na przejściach granicznych województwa warmińsko-mazurskiego. Dla pracowników drogowych przejść granicznych w Grzechotkach i Bezledach przeprowadzono szkolenia z zakresu bezpieczeństwa zdrowotnego w podróży oraz wpływu tytoniu, wyrobów tytoniowych i nikotynowych na zdrowie ludzi. W ramach współpracy ze służbami granicznymi zorganizowano prelekcję dotyczącą zagrożeń dla bezpieczeństwa zdrowia ludzi i regulacji prawnych związanych z przewozem zwłok i szczątków ludzkich przez granicę.

Podczas kontroli sanitarnych każdorazowo podejmowano działania informacyjno-edukacyjne w obszarze zdrowia publicznego. W sezonie epidemicznym wirusowych infekcji oddechowych promowano metody profilaktyki medycznej oraz codzienne nawyki zdrowotne wzmacniające skuteczność działań prozdrowotnych. W okresie wakacyjnych wyjazdów przypomniano o przestrzeganiu zasad higieny w celu ochrony przed zakażeniami i zatruciami pokarmowymi. Podejmowano działania mające na celu podniesienie świadomości społecznej na temat bąblowicy, a także zwracano uwagę na zagrożenia dla zdrowia związane ze wzrostem zachorowań na choroby odkleszczowe.

W 2025 roku w Polsce odnotowywano zwiększoną aktywność wirusa WZW A, dlatego prowadzono działania edukacyjno-informacyjne ukierunkowane na promowanie filarów profilaktyki zakażeń: szczepień ochronnych, przestrzegania zasad higieny i bezpieczeństwa żywności. Realizowano również inicjatywy z zakresu zapobiegania zakażeniom bakterią z rodzaju Legionella. Z uwagi na występujący w kraju problem zakażeń wirusami grypy ptaków

u drobiu i ptactwa dzikiego oraz narastający charakter tego zagrożenia dla człowieka, podjęto działania informujące i profilaktyczne wśród pracodawców i pracowników zatrudnionych w podmiotach, w których może występować ekspozycja na te wirusy. W ramach ogólnopolskiej kampanii społecznej Biura Krajowego Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w Polsce oraz Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc, podejmowano działania w zakresie zwiększenia świadomości społecznej na temat gruźlicy. Włączono się również w kampanie promujące profilaktykę i wczesną diagnostykę chorób nowotworowych. Przekazywano informacje na temat możliwości skorzystania z bezpłatnych badań diagnostycznych w ramach programów profilaktycznych realizowanych przez Ministerstwo Zdrowia. Udostępniano informacje i materiały promocyjne dotyczące funkcjonalności usługi centralnej e-rejestracji oraz rozszerzenia katalogu szczepień ochronnych, które mogą być przeprowadzane w aptekach u osób dorosłych.

Personelowi przejść granicznych systematycznie przekazywano opracowywane informacje w zakresie aktualnych zagrożeń zdrowotnych związanych z chorobami zakaźnymi i zakażeniami na świecie, które uwzględniały sytuację epidemiologiczną wybranych chorób, ocenę ryzyka oraz środki profilaktyczne i zalecenia dla osób podróżujących. Rozpowszechniano zalecenia, wytyczne i komunikaty Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

Na obszarze Portu Frombork, Tolkmicko, plaży w Kadynach zorganizowano akcje edukacyjne dotyczące zakwitów wody i sinic.

Aktualne komunikaty związane z potencjalnymi zagrożeniami przekazywano wykorzystując media społecznościowe - na platformę Facebook oraz stronę internetową. Komunikaty te dotyczyły m.in. podtopień, powodzi, choroby Haff, legionellozowym zapaleniu płuc, gorączce Pontiac, bezpiecznego korzystania z akwenów wodnych.

Graniczna Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Elblągu podjęła w minionym roku szereg inicjatyw budujących świadomość zdrowotną osób zatrudnionych na nadzorowanych przejściach granicznych. Podczas realizowanych szkoleń oraz działań prozdrowotnych wskazywano źródła rzetelnej, aktualnej i przystępnej wiedzy dotyczących kwestii związanych ze zdrowiem oraz rozpowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne. Tematykę i sposób realizacji działalności oświatowo-zdrowotnej dostosowywano do bieżącej sytuacji epidemiologicznej na świecie, współczesnych problemów i wyzwań zdrowia publicznego, charakteru nadzorowanych podmiotów i zgłaszanych potrzeb szkoleniowych. Poruszane zagadnienia spotykały się z dużym zainteresowaniem odbiorców ze względu na ich aktualność oraz dopasowanie do konkretnych potrzeb informacyjnych i zawodowych.

Podsumowanie

Utrzymanie szczelnej bariery sanitarnej na granicy Rzeczypospolitej Polskiej i zewnętrznej granicy Unii Europejskiej stanowi złożony, wieloetapowy proces, który wymaga sprawnej koordynacji i wielu działań z różnych obszarów. Jednym z najważniejszych aspektów jest sprawne współdziałanie z organami kontroli granicznej, instytucjami rządowymi i samorządowymi w zakresie właściwego rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania zagrożeń bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi.

Nadzór sanitarny prowadzony przez Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu, realizowany między innymi poprzez kontrole, stanowi niezbędny element procesu, który obejmuje badanie stanu istniejącego, jego porównanie ze stanem pożądanym, co pozwala na ustalenie stanu faktycznego w tym ewentualnego zakresu i przyczyn rozbieżności, a także na wydanie wniosków i zaleceń pokontrolnych. W dalszym etapie pozwala na dokonanie analiz, ocen ryzyka i planowanie działań na przyszłość.

W minionym roku prowadzone czynności kontrolne mobilizowały administratorów i pracowników do zachowania oraz umacniania wysokich standardów sanitarno-higienicznych na obszarach przejść granicznych. Nastąpiła poprawa stanu technicznego i utrzymanie wysokiego standardu sanitarno-higienicznego tych obiektów, a prowadzony nadzór pozwolił na bezpieczne korzystanie z obiektów przejść granicznych.

Ważnym elementem działań zapobiegawczych jest podnoszenie poziomu wiedzy, świadomości, wdrażanie dobrych postaw i nawyków oraz zapewnienie właściwych warunków sanitarno-technicznych. W minionym roku duży nacisk położono na działania oświatowo-zdrowotne. Zakres zrealizowanych zadań w tym obszarze obejmował przekazywanie komunikatów, materiałów edukacyjnych. Działania te przyczyniły się także

do zacieśnienia współpracy między jednostkami i pozwoliły na podjęcie dalszej kooperacji i planowaniu kolejnych szkoleń w przyszłości.
W 2025 r. do Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu nie zgłoszono wystąpienia niepokojących zjawisk na obszarze działania. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych, nie zidentyfikowano niepokojących zdarzeń ani potencjalnych źródeł zagrożeń dla zdrowia ludzi.